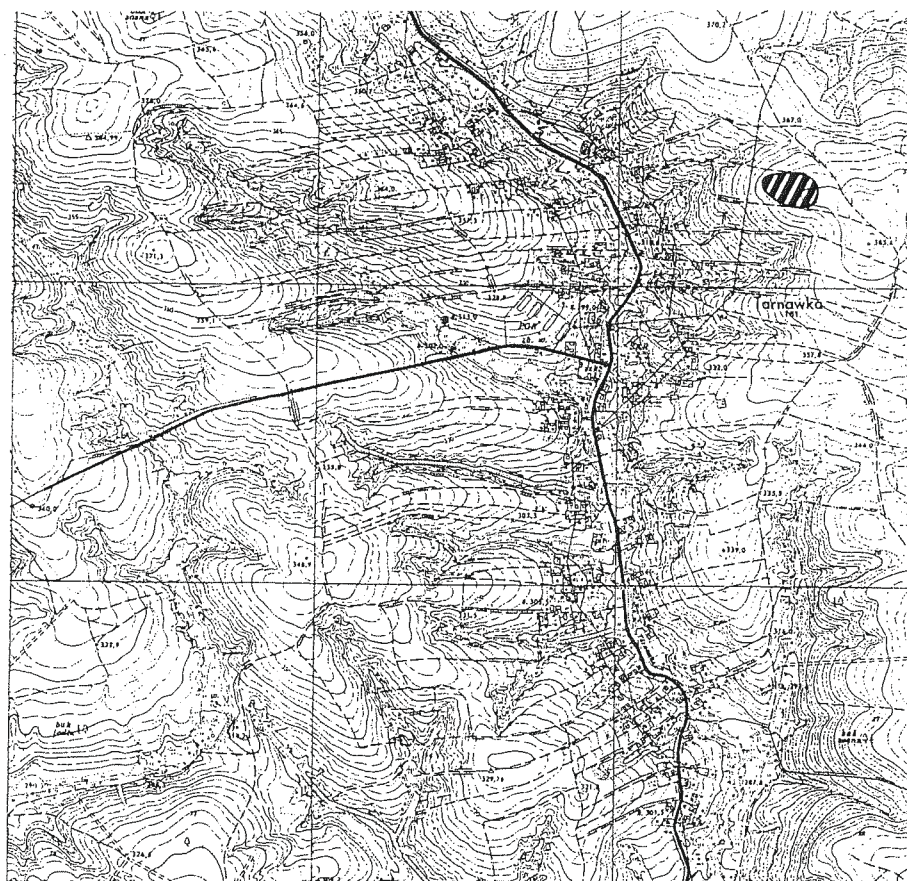

Renata Zych

Sprawozdanie z badań na stan. 13 w Tarnawce, gm. Markowa woj. podkarpackie w 2000 roku

Stanowisko 13 w Tarnawce zostało odkryte w trakcie badań AZP w 1990 roku przez S. Czopka i S. Kadrowa. Znaleziono wówczas materiał kultury pucharów lejkowatych i kilka fragmentów ceramiki pradziejowej.

Teren stanowiska znajduje się na północnej krawędzi Pogórza Dynowskiego. Zajmuje cypel na stoku w dolinie rzeki Tarnawki (ryc. 1). Obszar ten pokrywają gleby powstałe na lessach i utworach lessowatych. Zasięg stanowiska został okre-

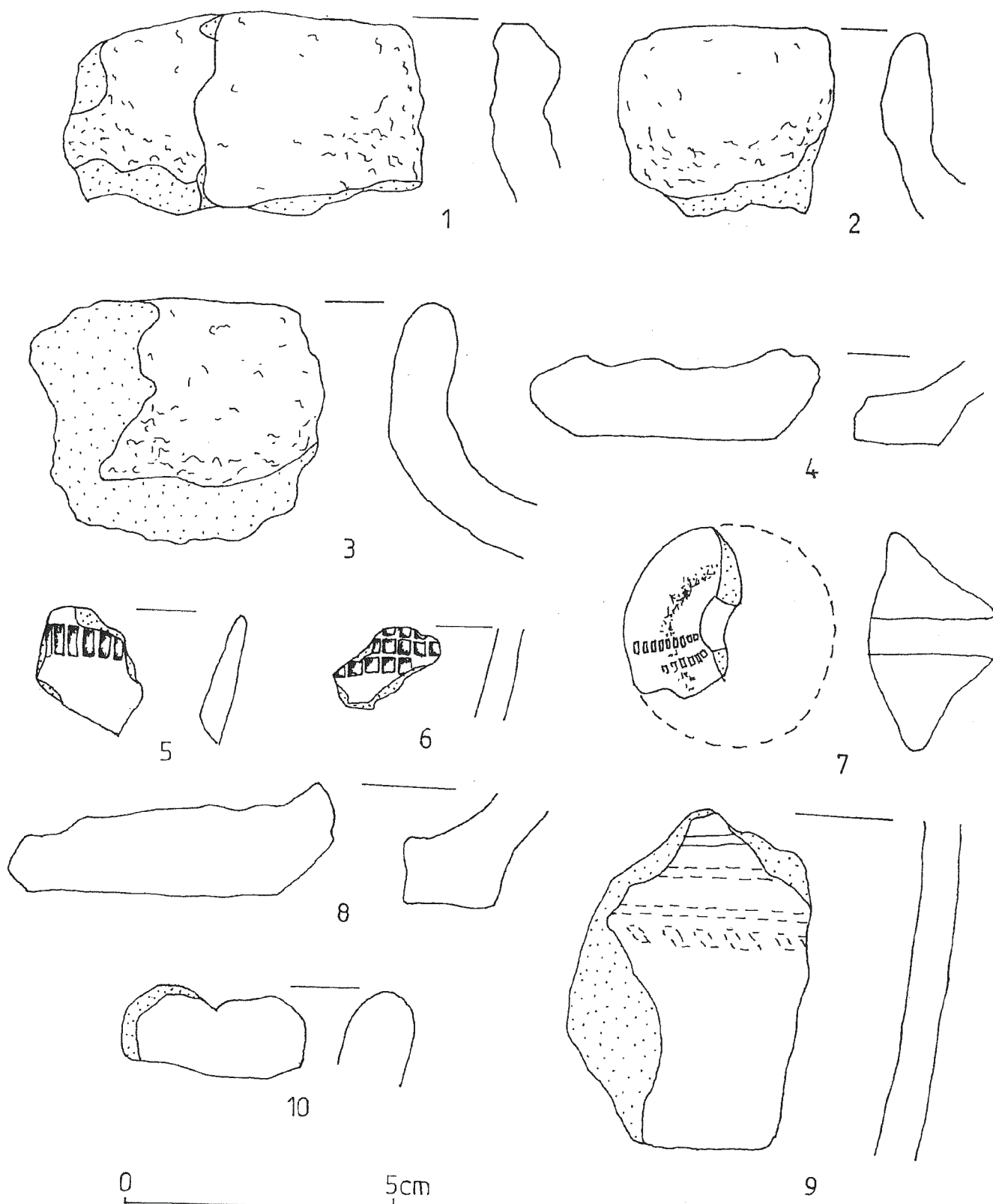

0 500m

Ryc. 1. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Położenie topograficzne stanowiska

Abb. 1. Tarnawka, Kreis Markawa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Topographische Lage der Fundstelle

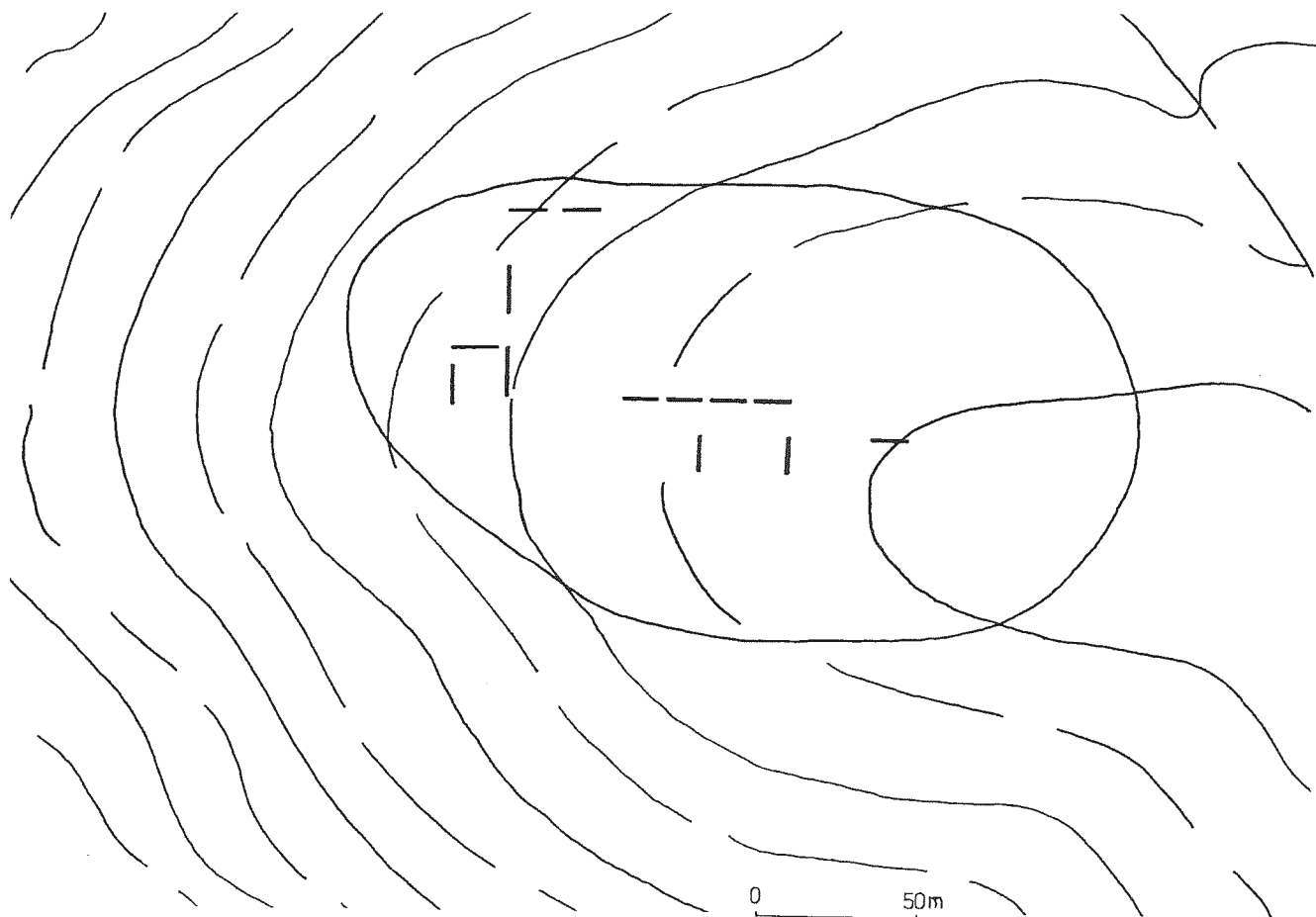
Рис. 1. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. Топография памятника

Tabl. I. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Ceramika kultury mierzanowickiej z warstwy kulturowej 1-3, KPL z warstwy ornej 5-10, z obiektu 7-4

Taf. I. Tarnawka, Kreis Markawa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Keramik der Mierzanowice Kultur von der Kulturschicht 1-3, Trichterbecherkultur von der Ackerschicht 5-10, aus dem Objekt 7-4

Табл. I. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. Керамика межановицкой культуры из культурного слоя (1-3), КВС из пахотного слоя (10), из объекта 7 (4)

Ryc. 2. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Lokalizacja wykopów na obszarze stanowiska

Abb. 2. Tarnawka, Kreis Markowa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Lokalisierung der Einschnittsgräben auf der Fundstelle

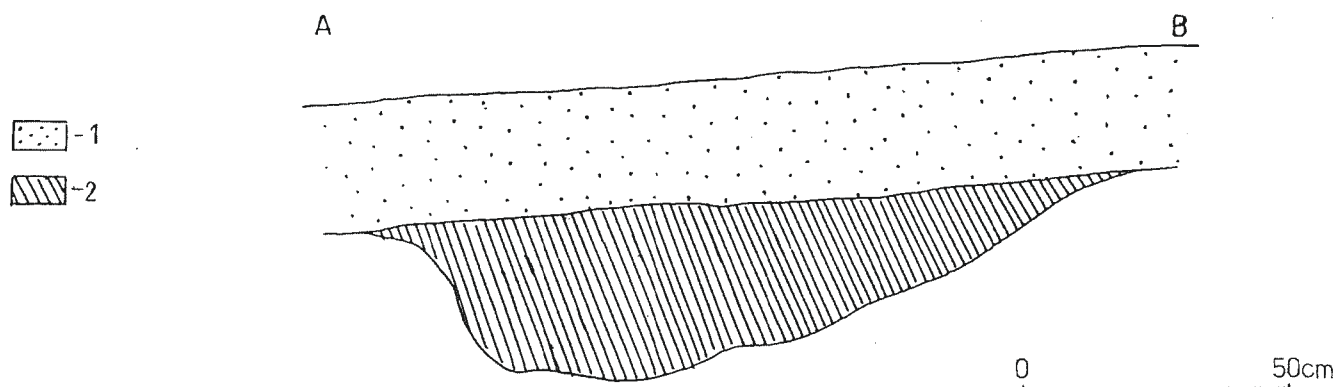
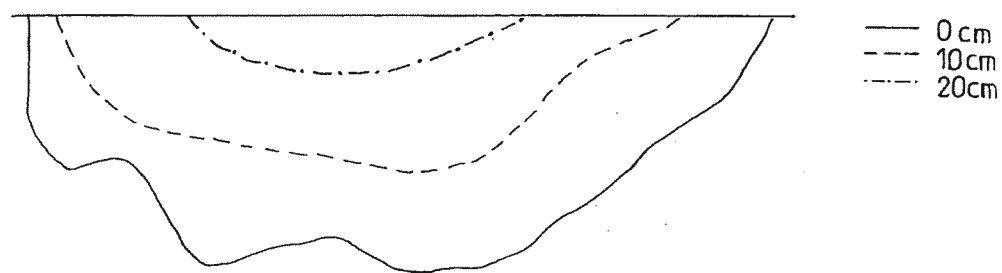
Рис. 2. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. Расположение раскопов на территории памятника

ślony na około 2 ha. Przeprowadzone w 2000 roku badania wykopaliskowe zostały podjęte ze względu na niszczenie stanowiska przez orkę. Miały one charakter rozpoznawczy a celem ich było określenie wartości i stanu zachowania obiektów.

Wykopaliska przeprowadzono metodą sondażową. Wytyczono 13 wykopów długości 10 lub 15 m i szerokości 1 m, które swoim zasięgiem objęły większość obszaru stanowiska (ryc. 2). Wykopy wytyczono wzdłuż osi W-E, N-S, co było spowodowane zarówno ukształtowaniem terenu jak i układem pól.

Odkryto 8 obiektów w wykopach 5, 8, 10, 11, 12, 13. Poniżej warstwy ornej, w wykopach 9, 10, 11, 12 wystąpiła jasnobrunatna warstwa zawierająca ponad 100 fragmentów ceramiki kultury mierzanowickiej oraz kilka KPL. W wykopie 9 osiągała swą największą miąższość 30 cm. W wykopie 11 miąższość jej stopniowo się zmniejszała w kierunku na wschód. Podobnie w wykopach 10 i 12, gdzie miąższość warstwy kulturowej zmniejszała się stopniowo w kierunku na

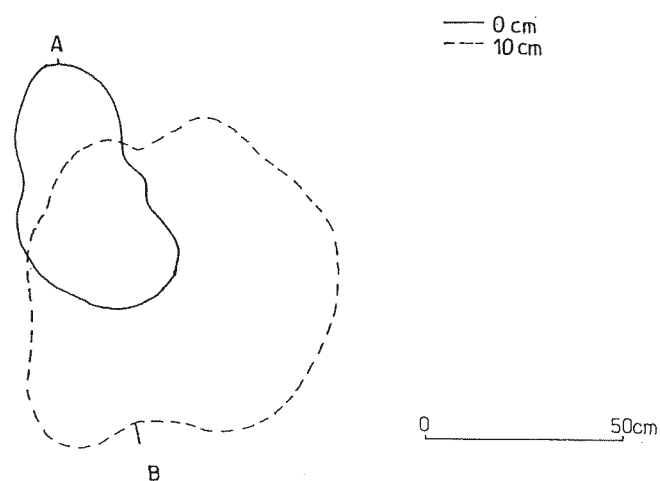
południe. W obiekcie 1 (wykop 5), o miąższości 30 cm wystąpił fragment mocno skorodowanego przedmiotu brązowego (ryc. 3). W obiekcie 2 (wykop 8), o miąższości 18 cm znaleziono 8 fragmenty ceramiki KPL i łuskę z krzemienia (ryc. 4). Kilka fragmentów ceramiki pucharowej wystąpiło jeszcze w obiektach 4, 5, 7, natomiast w obiekcie 6 znajdował się fragment ceramiki kultury mierzanowickiej (ryc. 5, 6, 7). Obiekty 3 i 8 nie zawierały materiału. Większość ceramiki kultury mierzanowickiej (Tabl. 1), to fragmenty grubościennych z domieszką tłucznia wapiennego, natomiast kilkanaście, to ceramika cienkościenna z ornamentem tekstylnym. Według S. Kadrowa ceramikę grubościenną należy datować na fazę klasyczną, a cienkościenną na fazę późną kultury mierzanowickiej. Niewielka ilość ceramiki KPL nie pozwala na bliższe określenie chronologii. Zarówno obiekty jak i sam materiał są bardzo zniszczone, co jest spowodowane zarówno dużym nachyleniem stoku jak i utworzeniem na tym obszarze w latach powojennych PGR-u.

Ryc. 3. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Rzut i profil obiektu 1; 1 – warstwa orna, 2 – warstwa szara

Abb. 3. Tarnawka, Kreis Markowa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Grundriß und Profil des Objekts Nr 1; 1 – Ackerschicht, 2 – graue Schicht

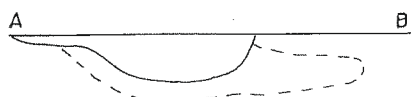
Рис. 3. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. План и разрез объекта 1: 1 – пахотный слой, 2 – серый слой

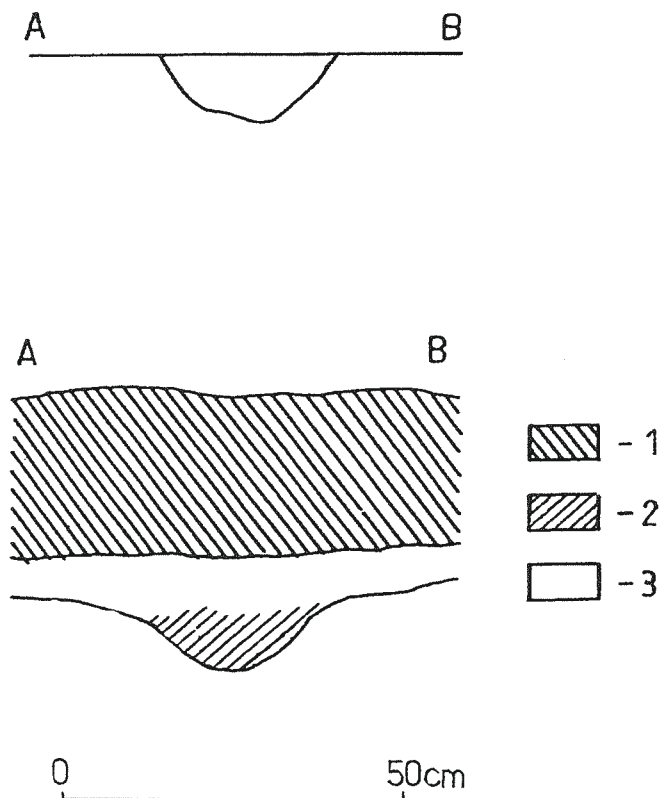

Ryc. 4. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Rzut i profil obiektu 2

Abb. 4. Tarnawka, Kreis Markowa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Grundriß und Profil des Objekts Nr 2

Рис. 4. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. План и разрез объекта 2

- Ryc. 5. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Rzut i profil obiektu 4; 1 – warstwa orna, 2 – warstwa ciemnobieżowa, 3 – warstwa jasnobrunatna (kulturowa)
- Abb. 5 Tarnawka, Kreis Markawa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Grundriß und Profil des Objekts Nr 4; 1 – Ackerschicht, 2 – dunkelbeige Schicht, 3 – hellbraune Schicht (Kulturschicht)
- Рис. 5. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. План и разрез объекта 4: 1 – пахотный слой, 2 – темно-бежевый слой, 3 – светло-коричневый (культурный) слой

Renata Zych

Bericht über die Forschungen auf der Fundstelle Nr 13 in Tarnawka, Kreis Markowa, Vorkarpaten – Wojewodschaft

Zusammenfassung

Die Fundstelle Nr 13 in Tarnawka wurde im Laufe der AZP – Forschungen (Forschungen im Rahmen des Programms – Archäologisches Bild Polens) freigelegt. Das Gebiet der Fundstelle befindet sich auf dem nördlichen Rand des Dynów – Hügellandes (Pogórze Dynowskie). Sie ist auf der Landzunge auf einem Talhang des Flusses Tarnawka lokalisiert. Dort wurden Sondierungsgrabungen durchgeführt. Man hat 13 Einschnittsgräben von der Länge 15 m und 10 m gemacht. Es wurden dort auch acht Objekte freigelegt. In

sechs von ihnen haben wir mit dem Material der Mierzanowice – und Trichterbecherkultur zu tun. In vier Einschnittsgräben fand man hellbraune Schicht, die über hundert Keramikfragmente der Mierzanowice – Kultur verbarg, die in die klassische und späte Phase datiert werden können, sowie auch ein paar Keramikfragmente, die der Trichterbecherkultur zugeordnet werden können, die jedoch eine genauere chronologische Einstufung nicht zulassen.

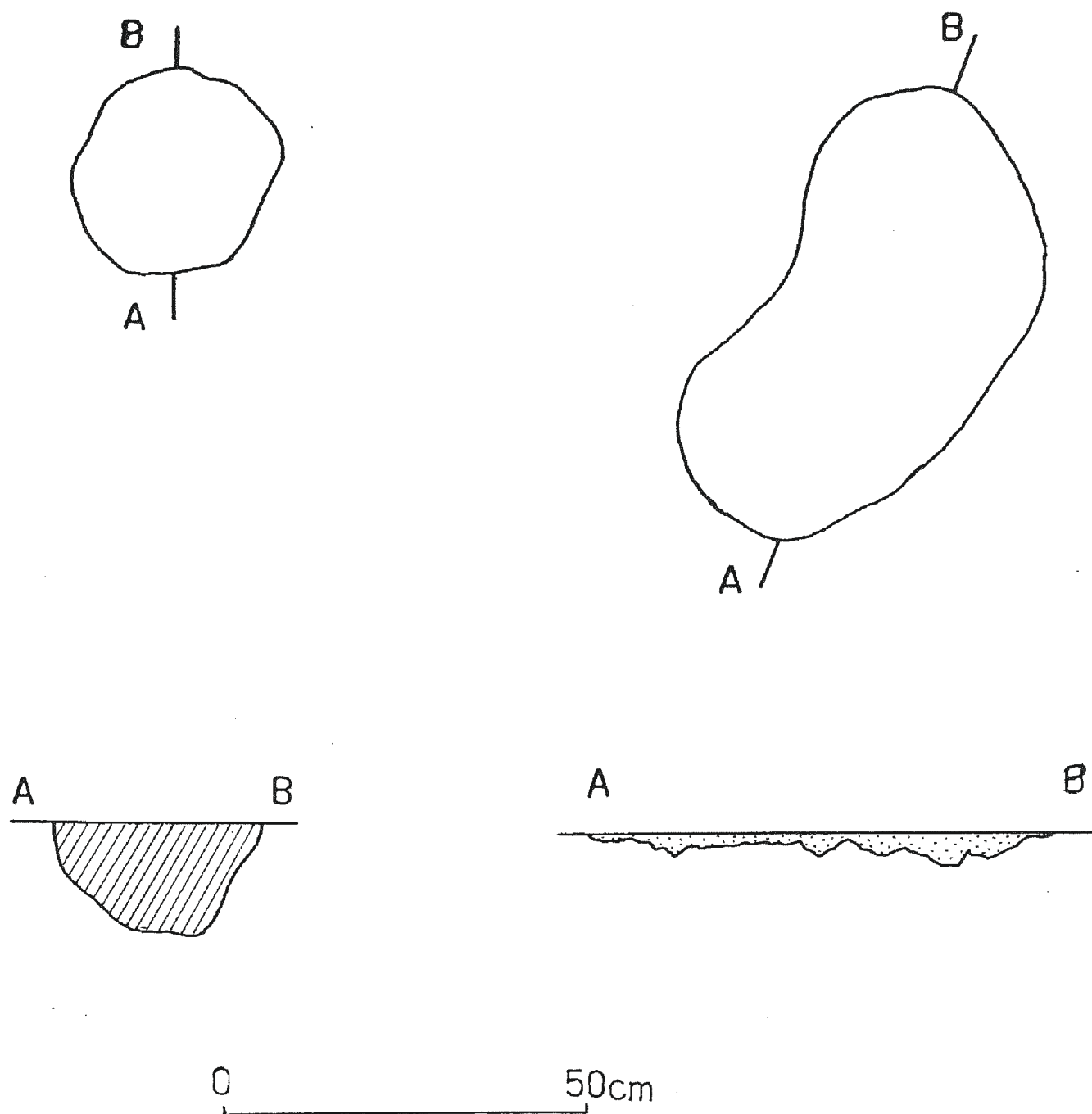

Рис. 6. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Rzut i profil obiektów 5 i 6

Abb. 6. Tarnawka, Kreis Markawa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Grundriß und Profil der Objekte Nr 5 und 6

Рис. 6. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. План и разрез объектов 5 и 6

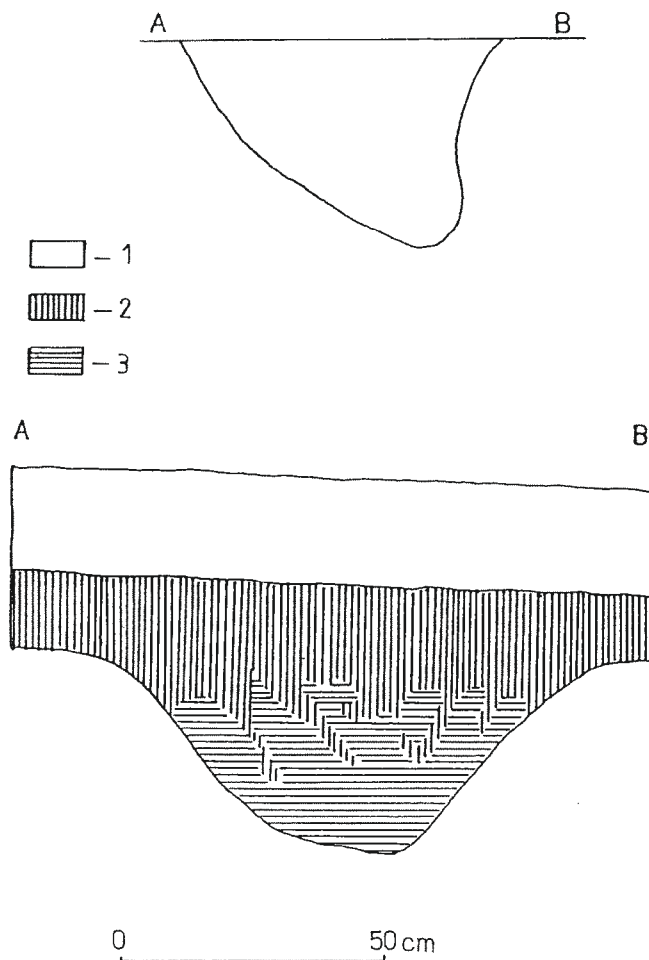

Рис. 7. Tarnawka, gm. Markowa, woj. podkarpackie, stanowisko 13. Rzut i profil obiektu 7; 1 – warstwa orna, 2 – warstwa jasnobrunatna (kulturowa), 3 – warstwa ciemnobrązowa

Abb. 7. Tarnawka, Kreis Markawa, Vorkarpaten – Wojewodschaft, Fundstelle 13. Grundriß und Profil des Objekts Nr 7; 1 – Ackerschicht, 2 – hellbraune Schicht (Kulturschicht), 3 – dunkelbraune Schicht

Рис. 7. Тарнавка, гм. Маркова, Подкарпатское воев., памятник 13. План и разрез объекта 7: 1 – пахотный слой, 2 – светло-коричневый (культурный) слой, 3 – темно-бежевый слой

Рэната Зых

Итоги исследований памятника 13 в Тарнавице, гм. Маркова, Подкарпатского воеводства в 2000 г.

Резюме

Памятник 13 в Тарнавице открыт в ходе исследований АСП. Территория памятника находится на северной окраине Дыновского погорья и занимает мыс на склоне в долине реки Тарнавки. Раскопки велись методом шурфов. Разбито 13 раскопов, длиной 15 и 10 м. Выявлено 8 объектов. В шести из них выступил материал межановицкой культуры и КВС.

В четырех раскопах обнаружен светло-коричневый слой, содержащий более 100 фрагментов керамики межановицкой культуры, датированных классическим и поздним этапами, а также несколько обломков КВС, которые не пригодны для определения более узкой датировки.